

Programm „Nutikas rahvastikuarvestus 2026–2029“

Programmis kavandatakse tõhusat rahvastikutoimingute poliitikat, sealhulgas tegevusi, mis kindlustavad, et rahvastikuandmed oleks piisava kvaliteediga ning loovad väärtust riigi ja kohalike omavalitsuste ülesannete täitmisel sealhulgas Eesti elanikele teenuste osutamisel. Tegevused toetavad lihtsat asjaajamist ning rahvastikuregistris sisalduva teabe otstarbekat kasutamist. Samuti tegeletakse rahvastikuregistri tehnoloogilise baasi uuendamisega, et kindlustada töökindlust ja luua võimalused olemasolevate teenuste automatiseerimiseks ja sündmuspõhiste e-teenuste loomiseks.

SISUKORD

PROGRAMMI „NUTIKAS RAHVASTIKUARVESTUS 2026–2029“ ÜLDINFO	3
SISSEJUHATUS	6
PROGRAMMI EESMÄRK JA MÕÕDIKUD	6
PROGRAMMI RAHASTAMISKAVA	6
OLUKORRA ANALÜÜS	7
PROGRAMMI OLULISIMA MÕJUGA TEGEVUSED 2024. AASTAL JA 2026-2029 VÄLJAKUTSED	10
PROGRAMMI TEGEVUSED	13
Programmi tegevus 1: Rahvastikuregistri andmekvaliteedi tõstmine	13
Programmi tegevus 2: Rahvastikuregistri kasutusmugavuse parandamine	15
PROGRAMMI JUHTIMISKORRALDUS JA SEOSSED TEISTE ARENGUDOKUMENTIDEGA	17
LISA 1 PROGRAMMI TEENUSTE RAHASTAMISKAVA	19

Programmi „Nutikas rahvastikuarvestus 2026–2029“ üldinfo

Tulemusvaldkond	Sidus ühiskond
Tulemusvaldkonna eesmärk	Eesti on sidus ja kaasav ühiskond
Valdkonna arengukava	Sidusa Eesti arengukava 2021–2030
Programmi nimi	Nutikas rahvastikuarvestus
Programmi eesmärk	Inimeste elusündmustega seonduvad toimingud on mugavad, lihtsasti kättesaadavad ja võimalusel automatiseeritud. Rahvastikuandmed on kvaliteetsed ning on aluseks avalike ülesannete täitmisel ja Eesti elanike lihtsal asjaajamisel.
Programmi periood	2026–2029
Peavastutaja	Siseministeerium (SIM)
Seos pikaajalise arengustrateegia „Eesti 2035“ sihtidega	<ul style="list-style-type: none">Eestis elavad arukad, terved ja tervist hoidvad inimesedEesti ühiskond on hooliv koostöömeelne ja avatud
Kaasvastutajad, kes planeerivad oma osade teenuste raha selles programmis	Siseministeeriumi infotehnoloogia- ja arenduskeskus (SMIT)
Kaasvastutajad või teised partnerid, kes aitavad programmi eesmärkide saavutamisele kaasa, kuid ei planeeri oma teenuste raha selles programmis	Politsei- ja Piirivalveamet (PPA), Justiits- ja Digiministeerium (SDM), Rahandusministeerium (RAM), Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium (MKM), Sotsiaalministeerium (SOM), Välisministeerium (VÄM), Haridus- ja Teadusministeerium (HTM), Maksu- ja Tolliamet (MTA), Maa- ja Ruumiamet (MARU), Transpordiamet (TA), kohalikud omavalitsused (KOV). Rahvastikuregistriga on läbi x-tee andmevahetuse seotud üle 200 avaliku ja erasektori asutuse, mis kasutavad rahvastikuregistri andmeid enda ülesannete täitmisel.

Sissejuhatus

Programmis kavandatakse tõhusat rahvastikutoimingute poliitikat, sealhulgas tegevusi, mis kindlustavad, et rahvastikuandmed oleks piisava kvaliteediga ning loovad väärtust riigi ja kohalike omavalitsuste ülesannete täitmisel sealhulgas Eesti elanikele teenuste osutamisel. Tegevused toetavad lihtsat asjaajamist ning rahvastikuregistris sisalduva teabe otstarbekat kasutamist. Samuti tegeletakse rahvastikuregistri tehnoloogilise baasi uuendamisega, et kindlustada töökindlust ja luua võimalused olemasolevate teenuste tänapäevastamiseks (automatiseerimine ja sündmuspõhisus).

Programmi eesmärk ja mõõdikud

Programmi eesmärk	Inimeste elusündmustega seonduvad toimingud on mugavad, lihtsasti kättesaadavad ja võimalusel automatiseeritud. Rahvastikuandmed on kvaliteetsed ning on aluseks avalike ülesannete täitmisel ja Eesti elanike lihtsal asjaajamisel.										
Programmi eesmärgi mõõdikud	Suund	Tegelik				Sihttase					Allikas
		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	
Rahvastikuregistri e-teenuste rahulolu soovitusindeks (SI)	Suurem parem	74	75	77	78	75	75	77	77	79	Recommy, rahvastiku-register
Rahvastiku-registris olevate elukohaandmete tegelikkusele vastavate andmete osakaal	Suurem parem	75 %	78 %	78 %	79 %	75 %	75 %	75 %	75 %	75 %	Statistika-amet
Rahvastiku-registrisse tehtud päringute arv (miljonites)	Suurem parem	168 tk	177 tk	201 tk.	254 tk	200 tk	200 tk	200 tk	200 tk	200 tk	SIM, rahvastiku-register
Rahvastikuregistri e-teenuste arv	Suurem parem	15 tk	16 tk	17 tk	18 tk	18 tk	18 tk	19 tk	19 tk	19 tk	SIM, rahvastiku-register

Programmi rahastamiskava

Eelarve jaotus (eurodes)	EELARVE		EELARVE PROGNOOS		
	2025	2026	2027	2028	2029
Programmi tegevus 1: Rahvastikuregistri andmekvaliteedi tõstmine	4 079 404	1 226 052	1 191 318	1 188 961	1 191 565
Programmi tegevus 2: Rahvastikuregistri kasutusmugavuse parandamine	3 401 489	1 081 966	1 063 300	1 061 278	1 063 509
KOKKU	7 480 894	2 308 019	2 254 618	2 250 239	2 255 074

Programmi elluviimist on sealhulgas planeeritud rahastada järgmistest välistoetuste allikatest.

Välistoetuste eelarve jaotus (eurodes)	EELARVE		EELARVE PROGRNOOS		
	2025	2026	2027	2028	2029
MUUD TOETUSED	78 069	38 900	0	0	0
KOKKU	78 069	38 900			

Olukorra analüüs¹

Rahvastiku toimingute valdkonnas on järgmistel aastatel ülitähtis viia läbi tehnoloogilise baasi uuendamine, mille eesmärk on maandada rahvastikuregistri käigushoidmisega seotud riske ja luua võimalused teenuste automatiseerimiseks.

Eesti elanike ootused ja harjumused e-teenuste kasutamiseks kasvavad. Alates 2019. aastast on arendatud rahvastikuregister.ee keskkonda. Sinna on viidud 18 teenust ja seda arengusuunda on plaanis jätkata. Rahvastikuregistri e-teenused muudetakse võimalikult paljudele mugavaks ja lihtsalt kasutatavaks, võimalusel nähtamatumaks, automaatsemaks ja sündmusteenuste ahelasse kuuluvaks. Jätkuvalt tuleb tagada inimeste andmete töötlemisel läbipaistvus ning ligipääsetavus, eesmärgiga suurendada e-teenuste usaldusväärsust.

2024. aastal tehti rahvastikuregistrisse 254 miljonit päringut, mis on 53 miljonit rohkem kui aasta varem. Päringute arvu kasv näitab, et jätkuvalt suureneb rahvastikuregistri andmete kasutamise vajadus. Sellega kaasnevad lisaootused taristu ja muude tugitegevuste suhtes, mida on vaja näiteks selleks, et teha andmetele juurdepääsu otsuseid ning väljastada andmeid. 2023. aastal kinnitatud rahvastikuregistri visioon toetab edasiste arenduste süsteemset elluviimist.

Rahvastikuregistri teenuste arendamisel on visioonist tulenevaks eesmärgiks luua mugavaid, automaatseid ja elektroonilisi teenuseid. E-rahvastikuregistri portaalis loodi elukohateadete ja sünni registreerimise avalduste alusel osaline automaatotsuste tegemine, samuti käivitati teavitusteenus, mis edastab inimestele teateid nende andmete ja menetluste muudatuste kohta.

Rahvastikuregistri e-teenuse kasutajate tagasiside oli ka 2024. aastal väga positiivne. Tagasiside saamiseks saadeti küsimustik ca 91 000 korral, vastas 9 393 inimest ehk 10,3% küsimustiku saanutest. Teenuste keskmine soovitusindeks oli kõrge - 78%. Elukohateate esitamise soovitusindeks oli 80%, sünni registreerimise avaldusel 85%, tõendi tellimisel 78% ja abieluavalduse esitamisel 83%. Alates 01.12.2024 kasutusse võetud abielu lahutamise e-teenusel oli soovitusindeks kõrgeim - 88%.

Rahvastikuregistri iseteeninduskeskkonnas e-avalduse esitamine on populaarsem kui kohalikus omavalitsuses kohapeal paberavalduse esitamine. 2024. aastal esitati e-avaldusi sünni registreerimisel 87% kõikidest avaldusest, ruumi omaniku õigustatud nõudmisel 81%, elukoha registreerimisel 77% ja abiellumisel 58%. Rahvastikuregistri väljavõtte ja tõendi tellimise e-avalduste osakaal oli vastavalt 57% ja 56%, kuid nende teenuste puhul vajatakse enamasti välisriiki esitamiseks paberil dokumenti, mille järgi tuleb nagunii kohalikku omavalitsusse kohapeale minna, mistõttu ei anna e-avaldus võimalust täielikuks e-teenuseks.

Võrreldes 2023. aastaga tehti 2024. aastal rahvastikuregistrisse 53 miljonit päringut rohkem (kokku 254 miljonit). Rahvastikuregistrisse tehtud päringute arvu pidev kasv näitab jätkuvalt rahvastikuregistri andmete kasutamise vajadust. Samal ajal käivad tegevused päringute optimeerimiseks ja otstarbekusele vastavaks viimiseks.

Jätkub pidev ja mahukas töö Eestisse saabunud Ukraina sõjapõgenike elukoha andmete kandmiseks rahvastikuregistrisse, et tagada neile kohaliku omavalitsuse ja riigi teenused. 2024. aasta lõpuks oli registreeritud 32 146 sõjapõgeniku Eesti elukoht. Samuti kanti pidevalt rahvastikuregistrisse sõjapõgenike perekonnaseisuandmeid, et teha need rahvastikuregistri kaudu kättesaadavaks teistele asutustele ning võimaldada seeläbi teenuste osutamist inimestelt korduvalt dokumente küsimata. Lisaks korrastati järjekindlalt Ukraina sõjapõgenike muid andmeid, nt lisa-aadresse ning kontaktandmeid.

2022. aastal allkirjastati Eesti Vabariigi Valitsuse ja Soome Vabariigi Valitsuse vahelise rahvastiku registreerimise kokkulepe, mille eesmärk on laiendada isikute ringi, kelle kohta andmeid vahetatakse ning hakata vastastikku edastama oma kodanike perekonnasündmuste andmeid. 2024. aasta 1. mail nimetatud kokkulepe jõustus ja toimus esimene ühekordne andmevahetus, millega edastati vastastikku teise riigi kodanike andmed lepingu jõustumise hetke seisuga. Nii Eesti kui ka Soome viisid oma rahvastikuregistris läbi kvaliteedikontrolli, et tuvastada isikuid ning varakult avastada andmekvaliteedivead. Tööd lepingu täielikuks rakendamiseks jätkusid eesmärgiga alustada isikute surmaandmete vahetamist 2025. aasta aprillis

¹ Täpsem olukorra analüüs koos 2024. aasta olulisemate edusammudega on leitav dokumendist „Sidus ühiskond 2024. aasta tulemusaruanne”: www.siseministeerium.ee/sidest.

ning rändajate laiendatud andmevahtust 2025. aasta lõpus. 2024. aasta septembris teavitati kirjaga Eesti kodanikke, kellel on samaaegselt kehtiv elukoht nii Eestis kui Soomes, et nad aegsasti oma elukoha andmed korda teeksid selliselt, et mõlema riigi rahvastikuregistris oleks nende kohta ühe ja sama riigi elukoha andmed.

2024. aastal jätkati rahvastikuregistri visiooni tegevuste analüüsi, läbitöötamist ja partneritega kohtumisi ja arutelusid. Toimused korduvad kohtumised erinevate asutustega (näiteks Justiits- ja Digiministeerium, Registre ja Infosüsteemide Keskus, Rahvusarhiiv, Haridus- ja Teadusministeerium, Kultuuriministeerium, Rahandusministeerium, Maksu- ja Tolliamet, Politsei- ja Piirivalveamet jt) ja lepitakse kokku jätkutegevused.

Tulenevalt visioonist toetub rahvastikuregistri tegevus järgmistele väärtustele:

- rahvastikuregister on inimesekeskne;
- rahvastikuregistri seotud teenuseid arendatakse digiväelisel²;
- andmeid kogutakse ja hallatakse kvaliteetselt;
- andmeid hoitakse turvaliselt;
- andmeid kasutatakse eesmärgipäraselt.

Visioonis määratletud teemavaldkonnad vajavad nii koostööpartnerite kui ka rahvastikuregistri arendusi. Elukoha andmete tegelikkusele vastavuse suurendamiseks on vajalik analüüsida mitme õigusliku tähendusega elukoha registreerimise võimalust; andmete õigsuse ja ajakohasuse hoidmiseks on vaja inimese poolt andmete regulaarne kontrollimine ja kinnitamine; kohtulahendite andmete kvaliteedi tagamiseks ja inimressursi kokkuhoiduks rahvastikuregistrisse lahendite andmete edastamise automatiseerimine, et tagada nende andmete kvaliteet ja inimvara kokkuhoid; välismaalaste tuvastamiseks Eesti isikukoodi kasutusele võtmine riigi kõigis registris ja isikukoodide moodustamine neid pidavate asutuste poolt, et isikuid oleks võimalik erinevates registris otsida ja siduda.

2023. aastal kooskõlastati rahvastiku toimingute valdkonnaga seotud seaduste muutmise seaduse eelnõu väljatöötamise kavatsus. Selle põhjal koostati 2024. aastal rahvastikuregistri seaduse ja perekonnaseisutoimingute seaduse eelnõu, mis menetletakse lõpuni ja jõustub 2025. aastal.

2024. aastal täienesid portaali rahvastikuregister.ee teenused. Valmis teavitusteenus, millega edastatakse inimestele ajakohaseid teateid rahvastikuregistris nendega seotud andmete muudatuste, aga ka menetluste ja toimingute kohta. Perekonnasündmuse tõendeid ja rahvastikuregistri väljavõtteid saab nüüdsest automaatselt alla laadida PDF-vormingus, millele on lisatud digitempel. Lisandus võimalus saada e-keskkonnast automaatne digitempliga väljavõtte surmafakti kohta.

1. detsembrist 2024 käivitus lahutuse avalduse elektroonselt esitamise võimalus, mis muudab lahutusprotsessi algatamise inimese jaoks kiiremaks ja mugavamaks. Varasema kahe korra asemel, mil tuli kohalikku omavalitsusse kohale minna, tuleb nüüd ametniku juures vaid kord, lahutuse kinnitamiseks kohtuda. Sõnumivahetus menetluse info edastamiseks eesti.ee-sse abielu ja lahutuse teenuse kohta valmib märtsis 2025.

Järgmistel aastatel on oluline juurutada riigi teenuste pakkumises sündmuspõhisust. Eesmärk on jõuda olukorrani, kus inimesel ühe teenuse kasutamisel on kohe võimalik saada teistest asutustest kaasnevaid teenuseid. E-abielu ja e-lahutuse protsessi toetamiseks valmis kohalikele omavalitsustele ka abielu ja lahutuse sündmusteenuste raames aja broneerimissüsteemi teine etapp. Selle tulemusena saab nüüd abielluja või lahutaja broneerida aja ametniku juurde abielu (ja lahutuse) kinnitamiseks ka e-teenuses. See muudab inimese jaoks protsessi mugavamaks ning toetab sündmusteenuste eesmärki pakkuda proaktiivselt inimesele teenuseid, millega tema suhtlus riigiga mugavamaks ja kiiremaks muutub. Vabad vastuvõtuajad kuvatakse inimesele välja esialgu vaid uues lahutuse e-teenuses ülebroneeringu kontrollsüsteemiga liitunud kohalike omavalitsuste puhul. 2025. aastal lisandub sama mugavus ka abielu e-teenusesse.

² Tegemist on arengukavas „Eesti digiühiskond 2030“ (DÜAK) kasutatud mõistega. DÜAK selgitus: „vägi“ on pika ajalooga tugev sõna. Nimelt on see üks kolmesajast vanimast eesti keele sõnast. See sobib väljendama digiühiskonna arendamise lähtekohta: tahame hoida seni ehitatud väärtuslikku, kuid usume, et Eesti digiühiskonda saab veelgi parendada. Eesti on maailmas juba tuntud kui tugev digiühiskond, kuid me suudame enam.

Teise olulise proovikivina on tarvis leida ja rakendada lahendused, et tagada õigete elukohaandmete suurem osatähtsus. Kuna rahvastikuregistris märgitud elukohast sõltuvad nii riigi kui ka omavalitsuse teenused, on väga tähtis rahvastikuregistri andmete korrektsus. 2024. aasta esimesel poolaastal alustas elukoha ja sünni registreerimise e-teenustes automaatotsustusprotsess, mis toimib ilma ametniku lisakontrollita. Märtsist alates, mil automatiseerimine järk-järgult käivitus, tehti ametnikuta elukohakandeid ca 28 000 (40,7% elukohateadetest) ja sünnikandeid 5 500 (66,2% avaldustest) menetluses. Sellega hoiti suurel määral kokku nii kohalike omavalituste kui Välisministeeriumi (sh saatkondade) ametnike tööaega, samuti välditakse konkreetsest ametnikust ning tema teadmistest ja kogemustest tulenevaid võimalikke menetluse läbiviimise erinevusi ja vigade tegemise ohtu. Inimese jaoks automaatotsused palju kiiremad ja mugavamad. Samuti tagab see andmete kohese aktuaalsuse rahvastikuregistris, mille tulemusel on andmete kasutajatel õiged andmed koheselt pärast taotluse esitamist ja automaatotsuse tegemist kättesaadavad. Kui arvestada, et teenus võeti kasutusele alles märtsist ning erinevaid automatiseerimise võimalusi lisati teenusesse järk-järgult kuni oktoobrini, kasvab tulevikus automaatmenetluste osakaal veelgi, tuues kaasa ametike poolt läbiviidavate menetluste vähenemist ning KOV-ide töökoormuse langust.

2024. aasta Euroopa Parlamendi valimisteks tagati rahvastikuregistri andmete alusel valijate arvestus – koostati valijate nimekiri, saadeti Eestis elavatele teiste Euroopa Liidu liikmesriikide kodanikele teated võimaluse kohta hääletada Eestis ja kõigile valijatele valimiste teabelehed. Välisriigis elavatele Eesti kodanikele saadeti ca 78 tuhat elektroonselt teabelehte, Eestis elavatele valijatele postitati paberil ca 60 tuhat ja elektroonselt 825 tuhat teabelehte.

Euroopa Liidu liikmesriikide kodanikele loodi uus e-teenus Euroopa Parlamendi valimistel Eesti valijate nimekirja kandmise taotluse esitamiseks. Teenus võeti kasutusele märtsis ja rakendati 2024. aasta Euroopa Parlamendi valimistel. Eestis elavad teiste Euroopa Liidu liikmesriikide kodanikud, kes soovisid enda kandmist Eesti valijate nimekirja, võtsid koheselt e-teenus omaks ning neist 98% esitas enda soovi e-teenuse vahendusel.

Töötati selle nimel, et luua Euroopa Liidu kodanikele võimalus tellida Euroopa Liidu ühtse digivärava ehk Single Digital Gateway (SDG) raames rahvastikuregistri iseteeninduskeskkonnast sünni- ja elukohatõendit ning esitada elukoha registreerimise avaldust. Arendustööd jätkuvad 2025. aastal.

Keskne probleem

Rahvastikuregistri tarkvara on vananenud ega toeta tänapäevaste IT-lahenduste loomist ega taga vajalikku töökindlust. On teenuseid, kus andmete kogumise käik ei taga kasutajate ootustele vastavat andmete kvaliteeti, puuduvad nähtamatud ja ka automatiseeritud teenused.

Olulisemad lahendamist vajavad küsimused

1 Kuidas tagada rahvastikuregistris kvaliteetsed elukohaandmed, mis on aluseks riigi ja kohalikel omavalitsuste teenuste pakkumisel Eesti elanikele?

2 Kuidas tagada rahvastikuregistri tehnoloogilise baasi ajakohasus, et kindlustada töökindlus ja pakkuda veelgi paremaid teenuseid?

3 Kuidas aidata kaasa, et rahvastikuregistri andmetega seonduvad teenused oleksid mugavad, lihtsalt üles ehitatud ja loogiliselt seotud?

4 Kuidas tagada, et kõigi riigiga kokku puutuvate välismaalaste andmeid hoitaks keskselt?

Olulisim negatiivne mõju, mis võib kaasneda, kui küsimuste lahendamisega ei tegeleta

Valede elukohaandmete tõttu on teenuste osutamine kallutatud, teenuste osutamist planeeritakse valesti. Võib tekkida riigile täiendav kulu, näiteks kui inimesel on elukoht nii Eestis kui ka välisriigis, peab ka Eesti pakkuma elukohast sõltuvaid teenuseid ja toetusi, kuigi inimene Eestis enam ei ela.

Rahvastikuregistri töövõimekuse langeses jäävad riigi erinevad teenused osutamata või viivituvad.

Ebapiisavalt kättesaadavate ja nõrga kasutusmugavusega teenuste tõttu kahaneb inimeste initsiatiiv hoida enda rahvastikuregistri andmed aktuaalsena.

Programmi olulisima mõjuga tegevused 2024. aastal ja 2026-2029 väljakutsed

2024. aasta prioriteetsete väljakutsete edusammud

1. Prioriteetne väljakutse: Rahvastikuregistri tarkvara uuendamine

- 1.1. Rahvastikuregistri töökindluse, jätkusuutlikkuse, jõudluse ja turvalisuse tagamiseks ning Kubernetese võimaldamiseks viidi rahvastikuregistris Progress Open-Edge platvorm uuele versioonile.
- 1.2. Jätkati 2023. aastal Vabariigi Valitsuses kinnitatud rahvastikuregistri visiooni ülesannete lahendusettepanekute väljatöötamist, kokkuleppimist ja täitmist.
- 1.3. Alates 01.01.2024 võeti kasutusele rahvastikuregistri andmeladu, mille kaudu on kohalikele omavalitsustele kättesaadavaks tehtud aruanded ja juhtimislaud.

2. Prioriteetne väljakutse: Rahvastikuregistri andmetega seotud teenuste muutmine mugavaks, ülesehituselt lihtsaks ja loogiliselt seotuks

- 2.1. Alustati automaatotsuste tegemist e-rahvastikuregistri portaalis esitatud elukoha-teadete ja sünni registreerimise avalduste alusel (otsused ilma ametnikuta). Kasutajatele tehti uued teenused kättesaadavaks 2024. aasta veebruaris ja aprillis.
- 2.2. E-teenuste keskkonnas täiendati teavitussüsteemi, mis edastab inimestele teateid nende andmete ja menetluste muudatuste kohta (nt ruumi omanikule teade inimeste saabumise/lahkumise kohta).
- 2.3. Elukoha registreerimisel loodi õigusaktiga erand kõrvalist abi vajavatele inimestele, kelle elukoha aadress on erihoole-kandeaustuste reorganiseerimise tõttu muutunud, et nad oleks registreeritud õigesse KOVi.
- 2.4. Täiendati andmevahetust PPAGA, millega tagatakse pärast elamisloa- või õiguse lõppemist inimese rahvastikuregistris subjektina hoidmine viibimisõiguse ajal.
- 2.5. E-rahvastikuregistrisse lisati võimalus tellida mitmekeelse standardvormiga tõendeid ja väljavõtteid kättesaamise võimalusega välisesindustest.
- 2.6. Muudeti e-teenuseid, infomaterjale ja kodulehekülgi seoses riigilõivu muudatustega alates 01.01.2025.
- 2.7. Kaasaegse rahvastikuregistri arendamise digipöörde projekti raames arendati haldusandmete rakendus klassifikaatorite haldamiseks ja päringute logimiseks.

3. Prioriteetne väljakutse: Nime- ja perekonna-seisutoimingute põhimõtete kaasajastamine

- 3.1. E-rahvastikuregistrisse lisandus võimalus saada auto-maatne digitempliga väljavõte surmafakti kohta.
- 3.2. 01.12.2024 käivitus abielulahutuse avalduse esitamise e-teenus, mis võimaldab esitada avaldust ilma ametniku juurde minemata.
- 3.3. Valmis lahutuse infoteenus eesti.ee keskkonnas, kus inimene saab tutvuda lahutuseks vajalike tegevuste, sammude ja menetlusega.
- 3.4. Loodi broneerimissüsteem lahutuse ja abielu menetluses asutuse (KOV) teenuste ja vabade vastuvõttude nähtavaks tegemiseks. Vabad vastuvõtuajad kuvatakse inimesele e-teenuses, ametnik muudab ja jälgib aegu menetlustarkvaras.

4. Prioriteetne väljakutse: Välisriikidega rahvastikuregistri andmete vahetamise lepingute sõlmimine ja andmevahetuse korraldamine

Jõustus Eesti Vabariigi valitsuse ja Soome Vabariigi valitsuse vaheline rahvastiku registreerimise kokkulepe ning vahetati esmased komplektid andmeid

5. Prioriteetne väljakutse: Rahvastikuregistri kontaktandmete kvaliteedi parandamine

Näiteks kirjutati KOV täpsusega inimestele otsepöördumisega kirjad

6. Prioriteetne väljakutse: 2024. a Euroopa Parlamendi valimisteks ja 2025. a KOV volikogude valimisteks valijate arvestuse tagamine

- 6.1. Euroopa Parlamendi valimisteks loodi Euroopa Liidu kodanikele uus e-teenus valijate nimekirja kandmise taotluse esitamiseks.
- 6.2. Korrektselt ja tulemuslikult tagati valijate arvestus 2024. a Euroopa Parlamendi valimistel, valijatele saadeti teabelehed ja koostati ning hoiti ajakohasena valijate nimekiri.

2026-2029 prioriteetsed väljakutsed ning arendus- ja tegevuseesmärgid

1. Prioriteetne väljakutse: Rahvastikuregistri tarkvara uuendamine

- 1.1. Rahvastikuregistri tehnoloogilise baasi ja arhitektuuri uuendamiseks on loobutud osaliselt Progress OpenEdge programmeerimiskeelest (ABL). Praegune rahvastikuregistri tarkvara on aegunud ega võimalda luua tänapäeva ootustele vastavaid IT-lahendusi. Samal ajal on aga rahvastikuregister Eesti e-riigi süda, mis toetab nii era- kui ka avalikku sektorit kokku 230 teenuse pakkumisel, kusjuures teenuste arv üha kasvab. Seetõttu on rahvastikuregistri toimepidevus äärmiselt oluline ja selle tagamiseks on vaja maandada võimalikke riske, et inimeste andmed oleksid igas olukorras kaitstud ning teenuste toimimine tagatud. Uuele andmebaasi keelele üleminek aitab tagada rahvastikuregistri jätkusuutlikkuse ja selle rakenduste arendamise enamlevinud tehnoloogias. Nii saab muuhulgas kindlustada kompetentse tööjõu ja arendusressurssi olemasolu.
- 1.2. Rahvastikuregistri menetlustarkvara uuendamine. Eesmärk on luua maksimaalse kasutusmugavuse ja efektiivsusega tarkvara, mis aitab kasutajatel töötada kiiremini ja tõhusamalt ning ennetada tööprotsesside käigus tekkida võivaid inimlikke vigu. Tööde tulemusena arendatakse uus menetlustarkvara, mis võimaldab läbi viia perekonnasündmuste, elukoha, isikukoodi jm menetlusi, toetab ja lihtsustab ametnike tööprotsesse, võimaldab menetluste automatiseerimist, toetab e-teenuste paremat pakkumist ning on lihtsamalt uuendatav. Eesmärk on luua maksimaalse kasutusmugavuse ja efektiivsusega tarkvara, mis aitab kasutajatel töötada kiiremini ja tõhusamalt ning ennetada tööprotsesside käigus tekkida võivaid inimlikke vigu. Esimese, disainietapiga töötatakse välja uue menetlustarkvara visuaal ja protsesside disain (töölaua tegevused, dokumendiotsing, elukohamenetlus, isikukoodi loomise menetlus). Teises etapis luuakse tarkvaraplattform, mis võimaldaks järgmistes etappides luua konkreetsed menetlused.
- 1.3. Jätkuvad tööd rahvastikuregistri mikroteenusteks jagamiseks vajalike eelduste loomiseks ja sealt abistavate andmete ehk haldusandmete välja viimiseks ja päringute logimise lahenduse uuele platvormile viimiseks. Nende tööde tulemusel saavutatakse olukord, kus rahvastikuregistri andmebaasis talletatavad andmed tagavad rahvastikuregistri eesmärkide täitmise ja käideldavust, sest andmebaasist eemaldatakse mittevajalikud andmed.
- 1.4. Rahvastikuregister liigub tänastelt SOAP X-tee teenustelt REST X-tee teenustele, et pakkuda uusi senisest kaasaegsemaid ja paindlikumaid teenuseid, mis võimaldaksid vältida liiasusega andmete pärimist ning väljastamist. Esimene tööde etapp valmib 2025. aasta märtsis ning selle kasutajaliides 2025. aasta augustis. Uute x-tee teenuste kasutuselevõtmine toob kaasa rahvastikuregistri andmesaajate kasutuses olevate seniste rahvastikuregistri X-tee päringute asendamise uutega ning andmesaajate seniste juurdepääsude ümbervormistamise.
- 1.5. Euroopa Liidu struktuurivahendite toel on loodud uus rahvastikuregistri menetlustarkvara, mille praegune versioon on vananenud ja ülevõlpidamine kulukas ning keeruline. Uue menetlus-tarkvara arendamise eesmärk on kaasajastada tööprotsesse, et need vastaksid tänapäevastele nõuetele ning oleksid kasutajale mugavad. Tegemist on ühe osaga rahvastikuregistri kaasajastamise tööst. 2025. aastal töötatakse välja täiustatud ja kasutajasõbralik menetlustarkvara töölaua vaade, sh luuakse teenusdisaini põhimõtetest lähtuv stiiliraamat ja klikitav prototüüp ning võetakse fookusesse otsingute analüüs ja menetlustarkvara üldised funktsionaalsused, mis on vajalikud menetlustarkvara kasutusele võtmiseks.
- 1.6. Kasutusele on võetud andmekvaliteedi monitooringu tarkvara, mille abil saab kiiremini reageerida rahvastikuregistris tekkivatele andmekvaliteedi vastuoludele, kui ka uue andmekasutuse järelevalve lahendus, mis on eraldiseisev rahvastikuregistri erinevate rakenduste poolt tehtavate päringute

logide hoidmiseks, aruandluseks ning hävitamiseks. Andmekasutuse järelevalve lahenduse kasutuselevõtt parandab rahvastikuregistri andmete kasutamise läbipaistvust ning teenuste kvaliteeti läbi töökindluse ning jõudluse tõstmise.

2. Prioriteetne väljakutse: Rahvastikuregistri andmetega seotud teenuste muutmine mugavaks, ülesehituselt lihtsaks ja loogiliselt seotuks

- 2.1. Rahvastikuregistri andmetega seotud teenuste muutmise eesmärk on luua mugavad, lihtsa ülesehitusega ja loogiliselt seotud. On veel teenuseid, kus andmete kogumise käik ei taga kasutajate ootustele vastavat andmekvaliteeti. Loomes paremaid teenuseid, nagu automaat- ja sündmusteenused ning e-teenused. Erinevate teenuste ehitamisel tugedame partnerlust teiste riigiasutustega ja andmeandjatega, eesmärgiga tõsta ka rahvastikuregistri andmekvaliteeti.
- 2.2. Ette on valmistamisel teenuste osutamise tingimuste muutmine. Nt antakse alaealistele alates 15. eluaastast võimalus oma rahvastikuregistri andmetega tutvuda, seada oma aktuaalsetele andmetele juurdepääsupiirang, esitada ütluspõhiseid ja kontaktandmeid rahvastikuregistrisse. Sama eelnõuga plaanitakse lõpetada alla 15-aastaste kontaktandmete kogumine rahvastikuregistrisse, kanda kuni 10-aastase lapse hariduse andmed rahvastikuregistrisse automaatselt, Võimaldada surnute andmetele juurdepääs avaandmetena, lubada EL-i kodanikul edaspidi saada isikukood elukoha registreerimise menetluse käigus ilma eraldi isikukoodi andmiseks taotlust esitamata. Samuti võimaldame EL-i kodanikul Eestist välisriiki elama asudes esitada oma välisriigi elukoha andmed lihtsustatud kujul. Loomes selgemad reeglid elukoha registreerimise menetlustes, et tagada õigete andmete olemasolu rahvastikuregistris. Loetletud muudatusi kehtestav eelnõu jõustumine ja arenduste teostamine on planeeritud hiljemalt 2025. lõpus.
- 2.3. Teenused ja rakendused on vigadeta töös hoitud. Kuna teenuseid, sh e-teenuseid, on väga palju ning erinevate tingimustega, on oluline, et tarkvara seda toetaks ning välditaks vigade tekkimist. Lisaks on e-teenuste osakaalu pideva kasvu ja automaatteenuste loomise tõttu aina enam kasvanud rahvastikuregistri iseteenindusportaali olulisus ja pideva töökindluse tagamine. Keerukust lisab ka sõltuvus riigi kesketest süsteemidest ja teenustest, mis mõjutavad rahvastikuregistri rakenduste ja teenuste toimimist..

3. Prioriteetne väljakutse: Nime- ja perekonnaseisutoimingute põhimõtete kaasajastamine

- 3.1. Nime- ja perekonnaseisutoimingute põhimõtete kaasajastamiseks on muudetud nimeseadust ja perekonnaseisutoimingute seadust ning perekonnasündmuste registreerimine lihtsamaks. Kolmandate riikide kodanikele luuakse võimalus, et nad saaksid sünni registreerimise menetluses määrata lapse kodakondsuse andmed. Sellega vähendatakse laste arvu, kelle kodakondsuse andmed jääksid rahvastikuregistris mõneks ajaks tühjaks. Kodusündide lihtsamaks registreerimiseks on eelnõus regulatsioon, et isikukoodita laste andmed jõuaksid kiiremini rahvastikuregistrisse.
- 3.2. Sünni registreerimise pädevusega kohalike omavalitsuse üksuste arv on vähendatud 79-lt (kõik KOV-id) 16-le (ainult maakonnakeskuse KOV ja Narva linn). Sünni registreerivate asutuste vähendamine tuleneb 2024.aastal tööd alustanud automaatkannete tulemusel kohalike omavalitsuste töölaualolevate menetluste arvu olulise vähenemisest. Sünni registreerimise pädevuse koondamine väiksemasse arvu KOV-idesse võimaldab hoida kokku perekonnaseisumetniku koolitamise ja töölohistamise kulu ülejäänud KOV-ides.
- 3.3. Rahvastikuregistri seaduses sätestatud rahvastikuregistri andmete juurdepääsu regulatsiooni on muudetud, mille eesmärgiks on viia rahvastikuregistri seadus paremini kooskõlla isikuandmete kaitse üldmäärusega. 2014. aastal viis advokaadibüroo Nove Siseministeeriumi tellimisel läbi mahuka õigusanalüüsi „Rahvastikuregistri seaduse juurdepääsuregulatsiooni vastavus isikuandmete kaitse üldmäärusele³“, mis on sisendiks 2025. aastal välja töötavatele

rahvastikuregistri muudatustele. Muudatuste eesmärgiks on viia rahvastikuregistri seadus paremini kooskõlla isikuandmete kaitse üldmäärusega⁴.

4. Prioriteetne väljakutse: Välisriikidega rahvastikuregistri andmete vahetamise lepingute sõlmimine ja andmevahetuse korraldamine

Koostöö näiteks Soome, Läti või Leeduga annab täpsema ülevaate Eesti kodanikest ja nende elusündmustest. Läbi viiakse mitmeaastast Soome-Eesti andmevahetuslepingu rakendamise projekti, et Soome ja Eesti rahvastikuregistrites ei oleks inimesi, kellel on korraga mõlema riigi elukoht. Soomega surmaandmete ning Eesti ja Soome vahel kolivate isikute andmete vahetamisega alustamine ning kahes riigis erinevaid elukoha andmeid omavate isikute teavitamine ja nende elukoha osas otsuste tegemine on lähiaja kõrge prioriteediga ülesanded.

5. Prioriteetne väljakutse: Rahvastikuregistri kontaktandmete kvaliteedi parandamine

Eesmärk on ajakohastada rahvastikuregistri kontaktandmeid ja parandada nende kvaliteeti ning luua eeldus proaktiivsete teenuste osutamiseks ja isikuga suhtlemiseks, lähtudes isiku ajakohastest riiklikest ehk rahvastikuregistri andmetest. 2023. aastal viidi koostöös teiste riigiasutustega läbi rahvastikuregistri kontaktaadresside ajakohastamise analüüs, mille käigus valiti välja RIA pakutud lahendus Postkast 2.0 rakendamiseks, mis võimaldaks inimestel ajakohastada ja valideerida rahvastikuregistri kontaktandmeid ja lisa-aadresse. RIA loodud riikliku postkasti üheks osaks on tulevikus võimalus lisada, kontrollida ja uuendada ja valideerida oma kontaktandmeid ja muuta ja lisada lisa-aadresse. RIA riikliku postkasti kasutuselevõtt lihtsustab kontaktandmete kogumise protsessi, kuna rakendus on planeeritud kasutusele võtta kõigis vajalikes asutustes. Lahendus võimaldab ajakohastada ja tagada kontakt- ja elukohaandmete kvaliteedi rahvastikuregistris, et luua eeldus proaktiivsete teenuste osutamiseks. Samuti jätkub koostöö Maa-ameti ja KOV-idega elukohaandmete kontrollimise ja järelevalve osas.

6. Prioriteetne väljakutse: 2025. a kohaliku omavalitsuse volikogude valimisteks ja 2027. a Riigikogu valijate arvestuse tagamine

Elektroonilisse valijate nimekirja on kantud kõik hääleõiguslikud kodanikud ja teabelehed on valijatele välja saadetud. Oluline roll on siin ka nendeks tegevusteks kasutatavate andmete olemasolul ja õigsusel rahvastikuregistris – et kõigil valijatel oleks olemas e-posti aadress elektroonilise teabelehe saamiseks ning et välisriigis elavatel Eesti kodanikel oleksid olemas vajalikud andmed neile Riigikogu valimistel valimisringkonna määramiseks. See eeldab eelnevat andmekvaliteedi monitooringut ja võimalikke kvaliteeditõid.

7. Prioriteetne väljakutse: Rahvastikuregistri visiooni rakendamine

Visioonis esile toodud tegevuste elluviimine on korraldatud koostöös teiste vastutavate asutustega (kohtulahendite kandmine jne).

8. Prioriteetne väljakutse: Eesti isikukoodita inimestele teenuste pakkumine

Teenuseid on pakutud Eesti isikukoodita inimestele. Eesmärgiks on välismaalaste tuvastamiseks Eesti isikukoodi kasutuselevõtmine riigi kõigis asutustes, et isikuid oleks võimalik erinevates registrites otsida ja siduda. Selleks on vajalik, et asutused hakkaksin ise enda menetlustes isikukoodi looma. Selle toetamiseks luua tuginedes 2023. aastal tehtud analüüsile, on arutelu all Eestisse keske komponendi „Vastendaja“ loomine koos selle juurde kuuluva otsustusmudeliga (vastutav asutus pole veel kokku lepitud), mis teeks tihedat koostööd rahvastikuregistriga.

9. Prioriteetne väljakutse: Sündmusteenuste loomine

Nime muutmise e-teenus on loodud - viimane RRF-rahastusega sündmusteenus (esimesed olid abielu ja lahutuse e-avaldused). Loodav e-teenus annab võimaluse ka nime muutmise menetluses teha automaatotsuseid ja -kandeid. Planeeritav jõustumine on 2025. aasta detsembris. Lisaks toimub olemasolevate sündmusteenuste ühendamine PPA isikut tõendavate dokumentide tellimise ahelasse,

⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2016/679, 27. aprill 2016, füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (isikuandmete kaitse üldmäärus) – ELT L 199, 04.05.2016, lk 1-88.

et võimaldada dokumendi tellimist läbi PPA süsteemi kohe pärast nime vahetamist abielus, lahutuses või nimemuutmisel.

Programmi tegevused

Programmi tegevus 1: Rahvastikuregistri andmekvaliteedi tõstmine

Programmi tegevuse eesmärk	Rahvastikuregistrisse kantavad andmed on kvaliteetsed ja toetavad riigi, kohalike omavalitsuste avalike ülesannete täitmist ja Eesti elanike lihtsat asjaajamist ning rahvastikuregistris sisalduva teabe taaskasutamist.										
Programmi tegevuse mõõdik	Suund	Tegelik				Sihttase					Allikas
		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	
Rahvastiku-registris olevate elukohaandmete tegelikkusele vastavate andmete osakaal	Suurem parem	75 %	78 %	78 %	79 %	75 %	75 %	75 %	75 %	75 %	Statistikaamet

Teenused

Programmi tegevuse eesmärki aitab saavutada Siseministeerium järgmise teenuse kaudu.

Teenuse nimetus	Teenuse eesmärk	Teenuse lühikirjeldus
Rahvastikuregistri pidamine ja vastava poliitika kujundamine (vastutaja Siseministeerium)	Rahvastikuregistrisse kantavad andmed on õiguslikult korrektsed ja toetavad riigi, kohalike omavalitsuste ning Eesti elanike avalike ülesannete kvaliteetset täitmist ja lihtsat asjaajamist. Rahvastikuregistri vastutava töötleja ülesannete täitmine ja vastava poliitika väljatöötamine, rahvastikuregistri toimimise tagamine.	Rahvastikuregistri vastutava töötleja ülesannete täitmine, rahvastikuregistri toimimise tagamine. Rahvastikuregistrisse kantud andmed on õiguslikult korrektsed ja toetavad riigi, kohalike omavalitsuste ning Eesti elanike avalike ülesannete kvaliteetset täitmist ja lihtsat asjaajamist.

Arendus- ja tegevuseesmärgid

Rahvastikuregistri tarkvara uuendamine		Vastutaja	Kaas-vastutaja	Aasta
1.	Rahvastikuregistri tehnoloogilise baasi ja arhitektuuri uuendamiseks on loobutud osaliselt Progress OpenEdge programmeerimis-keelest (ABL).	SMIT	SIM	2028
2.	Rahvastikuregistri menetlustarkvara on uuendatud. Eesmärk on luua maksimaalse kasutusmugavuse ja efektiivsusega tarkvara, mis aitab kasutajatel töötada kiiremini ja tõhusamalt ning ennetada tööprotsesside käigus tekkida võivaid inimlikke vigu.	SIM	SMIT	2028
3.	Rahvastikuregistri tarkvara on jagatud mikroteenusteks, haldusandmed on välja viidud ja päringute logimise lahendused on uuele platvormile viidud.	SMIT	SIM	2029
4.	Rahvastikuregister on üle läinud tänastelt SOAP X-tee teenustelt REST X-tee teenustele, et pakkuda uusi kaasaegsemaid ja paindlikumaid	SMIT	SIM	2027

	teenuseid, mis võimaldaksid vältida liiasusega andmete pärimist ning väljastamist.			
5.	Kasutusele on võetud andmekvaliteedi monitooringu tarkvara, mille abil saab kiiremini reageerida rahvastikuregistris tekkivatele andmekvaliteedi vastuoludele, kui ka uue andmekasutuse järelvalve lahendus, mis on eraldiseisev rahvastikuregistri erinevate rakenduste poolt tehtavate päringute logide hoidmiseks, aruandluseks ning hävitamiseks.	SMIT	SIM	2026
Nime- ja perekonnaseisutoimingute põhimõtete kaasajastamine		Vastutaja	Kaas-vastutaja	Aasta
6.	Nime- ja perekonnaseisutoimingute põhimõtete kaasajastamiseks on muudetud nimeseadust ja perekonnaseisutoimingute seadust ning registreerimine on muutunud lihtsamaks	SIM		2027
7.	Sünni registreerimise pädevusega kohalike omavalitsuse üksuste arv on vähendatud 79-lt (kõik KOV-id) 16-le (ainult maakonnakeskuse KOV-id ja Narva linn).	SIM		2026
Rahvastikuregistri kontaktandmete kvaliteedi kaasajastamine		Vastutaja	Kaas-vastutaja	Aasta
8.	Rahvastikuregistri kontaktandmeid ja elukoha andmete kvaliteeti on parandatud.	SIM		pidev
Sündmusteenuste loomine		Vastutaja	Kaas-vastutaja	Aasta
9.	Nime muutmise e-teenus on loodud - viimane RRF-rahastusega sündmusteenus (esimesed olid abielu ja lahutuse e-avaldused). Loodav e-teenus annab võimaluse ka nime muutmise menetluses teha automaatotsuseid ja -kandeid.	SIM		2028

Programmi tegevus 2: Rahvastikuregistri kasutusmugavuse parandamine

Programmi tegevuse eesmärk	Rahvastikuregistri tarkvara ja selle abil osutatavad teenused on töökindlad, nüüdisaegsed ja kättesaadavad ühiskonna vajaduste tagamiseks.										
Programmi tegevuse mõõdikud	Suund	Tegelik				Sihttase					Allikas
		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	
Rahvastiku-registrisse tehtud päringute arv (miljonites)	Suurem parem	168 tk	177 tk	201 tk	254 tk	200 tk	200 tk	200 tk	200 tk.	200 tk.	SIM, rahvastiku register
Rahvastiku-registrit kasutavate asutuste arv	Suurem parem	492 tk	501 tk	488 tk	498 tk	500 tk	500 tk	500 tk	500 tk.	500 tk.	SIM, rahvastiku register

Teenused

Programmi tegevuse eesmärki aitab saavutada Siseministeerium järgmiste teenuste kaudu.

Teenuse nimetus	Teenuse eesmärk	Teenuse lühikirjeldus
Rahvastikusündmuste poliitika kujundamine ja registreerimise korraldamine (vastutaja Siseministeerium)	Rahvastikuregistrisse kantavad andmed on õiguslikult korrektsed ja toetavad riigi, kohalike omavalitsuste ning Eesti elanike avalike ülesannete kvaliteetset täitmist ja lihtsat asjaajamist. Rahvastikusündmuste poliitika väljatöötamine ning rahvastikusündmuste registreerimise korraldamine.	Rahvastikusündmuste poliitika väljatöötamine ning rahvastikusündmuste registreerimise korraldamine.
Valijate nimekirjade koostamise ja kättetoimetamise korraldamine (vastutaja Siseministeerium)	Rahvastikuregistri andmete alusel valijakaartide ja valijate nimekirjad koostamise, trükkimise ning kättetoimetamise korraldamine.	Rahvastikuregistri andmete alusel valijate nimekirjade koostamise ja valijate teavitamise korraldamine.

Arendus- ja tegevuseesmärgid

Rahvastikuregistri andmetega seotud teenuste muutmine mugavaks, ülesehituselt lihtsaks ja loogiliselt seotuks	Vastutaja	Kaas-vastutaja	Aasta
1. Rahvastikuregistri andmetega seotud teenused on muudetud, loodud on mugavad, lihtsa ülesehitusega ja loogiliselt seotud teenused.	SIM	SMIT	2028
2. Teenused ja rakendused on vigadeta töös hoitud. Lisaks on e-teenuste osakaalu pideva kasvu ja automaatteenuste loomise tõttu aina enam kasvanud rahvastikuregistri iseteenindusportaali olulisus ja pideva töökindluse tagamine.	SMIT	SIM	pidev
3. Rahvastikuregistri seaduses sätestatud rahvastikuregistri andmete juurdepääsu regulatsiooni on muudetud, mille	SIM		2027

eesmärgiks on viia rahvastikuregistri seadus paremini kooskõlla isikuandmete kaitse üldmäärusega

Eesti isikukoodita inimestele teenuste pakkumine		Vastutaja	Kaas-vastutaja	Aasta
4.	Teenuseid on pakutud Eesti isikukoodita inimestele. Laiendatud on isikukoodi saamise võimalusi.	SIM	SMIT	2028
Rahvastikuregistri visiooni rakendamine		Vastutaja	Kaas-vastutaja	Aasta
5.	Rahvastikuregistri visioon on rakendatud.	SIM		2028

Programmi juhtimiskorraldus ja seosed teiste arengudokumentidega

Programm ajakohastatakse kord aastas riigieelarve koostamise käigus, et tagada kooskõla riigi eelarvestrateegia ja riigi rahaliste võimalustega. Programmi kooskõlastavad programmi vastutaja ja see esitatakse teadmiseks või arvamuse avaldamiseks teistele programmi eesmärkidesse panustavatele pooltele. Programmi kinnitab valdkonna eest vastutav minister või ministrid pärast riigieelarve seaduse vastuvõtmist. Samuti annab programm suuna välisvahendite planeerimisele ja kasutamisele.

Siseministeeriumi varade asekanstler koordineerib programmi elluviimist ja teostab järelevalvet programmi elluviimise üle.

Programmi elluviimises osalevad ministeeriumid ja programmi eesmärkidele kaasa aitavad ministeeriumid esitavad oma vastutusalas programmi elluviimise kohta ülevaate või täpsustava info Siseministeeriumile vastavalt kokkulepetele ja aruandlust reguleerivatele määrustele.

Programmis kajastatakse ka nende asutuste vastutusi, kes oma teenuste raha siin programmis ei planeeri, kuid kelle konkreetse panuseta jääks programmis nimetatud eesmärk saavutamata. Laiemate tegevuste väljatoomine, mida ministeeriumid oma haldusalas ellu viivad, võimaldab luua valdkonnast terviklikumat arusaamist ja tõhustab koostööd.

Programmi abil viiakse mh ellu 2023. aastal koostatud ja Vabariigi Valitsuse poolt teadmiseks võetud „Rahvastikuregistri visioon“, mis on erinevatele osapooltele aluseks andmete kogumisel, hoidmisel ja kasutamisel ning tegevussuundade määratlemisel, rollide täitmisel, teenuste pakkumisel kui ka õigusruumi kujundamisel. Vabariigi Valitsuse poolt 16.11.2023 teadmiseks võetud memorandumiga lepiti kokku visiooni elluviimiseks olulisemad lähiaastate tegevused eri valitsemisaladele.

Programmil on olulisim seos „Digiriigi ja küberturvalisuse arengukava 2030“ valdkondadega ja selle elluviimiseks koostatud „Digiühiskonna programmiga“. Selles arengukavas on esitatud valdkondade ülesed tegevussuunad, sh need, mis on seotud avalike teenuste edendamisega. „Rahvastiku ja sidusa ühiskonna arengukava 2021–2030“ „Nutika rahvastikuarvestuse programmi“ tegevused (nt rahvastikuregistri arendamisega seonduv) loovad omakorda eeldusi digiriigi eesmärkide saavutamiseks.

Programmil on seos Rahandusministeeriumi „Halduspoliitika programmiga“, mis aitab nutika rahvastikuarvestuse valdkonnale kaasa eelkõige riikliku andmehalduse korraldamise abil. Andmehalduse korraldamise eesmärgiks on rakendada riigis ühekordse andmekogumise põhimõtteid, mis tagab võimalikult madala halduskoormuse ja selge ülevaate riigi käsutuses olevatest andmetest.

Programmil on oluline seos ka „Siseturvalisuse arengukava 2020–2030“ kodakondsus-, rändepoliitika- ja identiteedihalduse valdkonnaga, kes on rahvastikuregistri andmeandjaks ning ülejäänud siseturvalisuse valdkonnad sõltuvad oma ülesannete edukal täitmisel samuti kvaliteetsetest rahvastikuregistri andmetest. Seetõttu toimub pidev koostöö „Nutika rahvastikuarvestuse“ ja „Siseturvalisuse“ programmide elluviimisel.

Täpsemini teiste valitsemisalade ja poolte roll programmi eesmärkide saavutamisel:

Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium vastutab riigi kesksete IT-lahenduste arendustegevuse rahastamise koordineerimise eest.

Justiits- ja Digiministeerium vastutab kohtulahendite andmete rahvastikuregistrisse edastamise automatiseerimise eest, sellega toetades rahvastikuregistri andmekvaliteedi tõusu.

Regionaal- ja Põllumajandusministeerium vastutab nt mitme õigusliku tähendusega elukoha registreerimise võimaluse analüüsi eest.

Välisministeerium vastutab elukoha ja perekonnasündmuste andmete rahvastikuregistrile edastamise eest.

Haridus- ja Teadusministeerium edastab EHISest inimeste kõrgema haridustaseme andmeid rahvastikuregistrile. Vastutab teise rahvuse ja emakeele andmete analüüsi eest.

Maa-amet vastutab aadress-andmete kvaliteedi eest riigis, olles sellega rahvastikuregistri elukohaandmete nurgakivi.

Transpordiamet edastab rahvastikuregistrisse inimeste kontaktandmeid ning juhiloa kui isikut tõendava dokumendi andmed.

Politsei- ja Piirivalveamet vastutab isikut tõendavate dokumentide, e-residentsuse ja elamislubade- ja õiguste andmete olemasolu eest rahvastikuregistris, samuti kontaktandmete ja ütluspõhiste andmete eest.

Maksu- ja Tolliamet edastab rahvastikuregistrisse inimeste kontaktandmeid.

Kohalikud omavalitsused suurimate andmeandjatena edastavad registrisse perekonnasündmuste ja elukoha andmed, annavad isikukode ja elamisõigusi, ütluspõhiseid, kontaktandmeid jm.

Notarid registreerivad abielu ja lahutusi, sõlmivad ja lõpetavad kooselulepinguid ning edastavad need andmed rahvastikuregistrisse.

Vaimulikud registreerivad abielusid ja edastavad need kohalikule omavalitsusele, kes andmed rahvastikuregistrisse kannab.

Tervishoiuteenuse osutajad edastavad rahvastikuregistrisse sünni- ja surmaandmeid.

LISA 1

Programmi teenuste rahastamiskava

Programm: „Nutikas rahvastikuarvestus 2026–2029“

Programmi teenuste rahastamiskava	Eelarve			
	2026	2027	2028	2029
Programmi kulud	2 308 019	2 254 618	2 250 239	2 255 074
<u>Programmi tegevus</u>				
Rahvastikuregistri andmekvaliteedi tõstmine	1 226 052	1 191 318	1 188 961	1 191 565
Rahvastikuregistri pidamine ja vastava poliitika kujundamine	1 226 052	1 191 318	1 188 961	1 191 565
<u>Programmi tegevus</u>				
Rahvastikuregistri kasutusmugavuse parandamine	1 081 966	1 063 300	1 061 278	1 063 509
Rahvastiku-sündmuste poliitika kujundamine ja registreerimise korraldamine	1 054 426	986 548	984 580	986 752
Valijate nimekirjade koostamise ja kättetoimetamise korraldamine	27 540	76 752	76 698	76 757

Siseministeerium

<https://www.siseministeerium.ee/sidest>

SISEMINISTEERIUM